

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Bestuur, Europa en Middelen

DATUM	28-8-2018	REFERENTIE	A.F. Driessen
ONS NUMMER	81D9AE18	DOORKIESNUMMER	030 - 258 2179
NUMMER PS	-2018BEM85	E-MAILADRES	floris.driessen@provincie-utrecht.nl
BIJLAGEN	7	PORTEFEUILLEHOUDER	Pennarts-Pouw

Onderwerp Statenbrief: Inzet Regio Deals provincie Utrecht t.b.v. Regio Envelop

Voorgestelde behandeling: ter kennisname

Geachte dames en heren,

Inleiding

Het kabinet heeft middels de Regio Envelop budget beschikbaar voor de ontwikkeling van brede welvaart in Nederland. Het budget voor de Regio Deals is € 950 miljoen, dat deels reeds gecommitteerd is. Het kabinet wil Regio Deals sluiten om de gezamenlijke gebiedsgerichte aanpak van regionale maatschappelijke opgaven door Rijk en regio's, mede op een interbestuurlijk vernieuwende manier, te versterken. Wij hebben besloten de volgende vier beoogde Regio Deals (mede) in te dienen, dan wel te ondersteunen:

1. **Regio Deal FoodValley:** opgaven regionale economie als versneller en naar een vitaal platteland (thema's circulaire landbouw, regionale economie, versterking as voeding-gezondheid-slim en gezonde leefomgeving).
2. **Regio Deal Bodemdaling Groene Hart:** opgave samen aan de slag voor klimaat (vertraging bodemdaling, thema's klimaat/energie, biodiversiteit, landbouw/voedsel, landschap).
3. **Regio Deal Gezond Stedelijk Leven: Verdichten en Vergroenen:** opgaven toekomstbestendig wonen en regionale economie (verbinding van onderdelen van het thema 'Gezond Stedelijk Leven' vanuit het concept Ringpark Utrecht, Groene verbinding Overvecht-Noorderpark, Groene Zone Noordvleugel Regio Amersfoort).
4. **Regio Deal Media Valley:** Ondersteuning/bijdrage gevraagd van provincies Noord-Holland en Utrecht: opgaven innovatie onderwijs/arbeidsmarkt en regionale economie.

Aanleiding

Op 8 juni jl. heeft minister Schouten (LNV) mede namens minister Ollongren (BZK) een brief over Regio Deals naar de Tweede Kamer gestuurd (zie bijlage 1). Er wordt € 482 miljoen ingezet voor zes prioritaire regionale opgaven (tranche 1) die expliciet in het Regeerakkoord zijn genoemd (Estec-Noordwijk, nucleaire problematiek Petten, BES-eilanden, Rotterdam Zuid, Brainport Eindhoven, Zeeland). Het restant (ca. € 400 miljoen) wordt in twee tranches (van ca. € 200 miljoen) verdeeld. Regio's kunnen een beroep doen op een bedrag dat varieert tussen € 5 en € 40 miljoen. Over heel Nederland zullen de regio's onderling de concurrentie met elkaar aangaan. Er wordt gekeken naar een "evenwichtige verdeling over de vier landsdelen (Noord (GRO, FR, DR), Oost (OV, GLD), Zuid (LIM, NB, ZL) en West (UTR, FL, NH, ZH) ook rekening houdend met de vorige tranche (waarin Zuid en West goed bediend zijn). Voor de komende twee tranches geldt dat de onderwerpen voor 1 september onder de aandacht gebracht moeten zijn middels een 2-pager met daarin de inzet per regio (zie bijlage 2).

De Regio Envelop beoogt dat het kabinet met de regio's gezamenlijk opgaven aanpakken. Het Rijk sluit partnerschappen met de regio's wanneer regionale opgaven een bovenregionale uitstraling hebben en/of de draagkracht van de regio te boven gaan. Doel is het versterken van de regionale samenwerking en niet primair gericht op de beschikbare middelen (ca. € 400 miljoen) uit de Regio Envelop. De eenmalige bijdrage uit de Regio Envelop kan, samen met bijdragen en investeringen van andere (regionale) partners, helpen om een stap voorwaarts te zetten. De bijdrage uit de Regio Envelop is het sluitstuk van de Regio Deal.

Voorgeschiedenis

Op 22 mei zijn uw Staten geïnformeerd over het Interbestuurlijk Programma (IBP). Het IBP geeft de afspraken weer van de gezamenlijke overheden (IPO, VNG, UvW en het Rijk) over de belangrijkste gezamenlijke maatschappelijke opgaven voor de toekomst, hoe die vorm kunnen worden gegeven en welke onderlinge verhoudingen daarbij horen. De gemaakte afspraken markeren de start van een nieuwe werkwijze waarbij het principe "samen besturen" geldt en waarbij wordt samengewerkt op basis van gelijkwaardig partnerschap. In de Statenbrief IBP staat beschreven dat de provincie Utrecht de afgelopen tijd ingezet heeft op de totstandkoming van een aantal (potentiële) Regio Deals waarin opgaven uit het IBP zijn gekoppeld. Bij de inzet van potentiële deals is gekeken naar regionale schaal (substantie), transitie-achtige aanpak (ambitie) en mate van kansrijkheid (vanwege brede coalitie en/of belangstelling van het Rijk).

Essentie / samenvatting:

In de voorwaarden voor de Regio Envelop, wordt inhoudelijk een zeer brede scope gehanteerd: van wonen tot werkgelegenheid en van zorg tot natuur. Bij de beoordeling van regionale voorstellen speelt het "brede welvaartsbegrip" (zoals ontwikkeld door het CBS aan de hand van een aantal indicatoren) een belangrijke rol: de Regio Deal moet niet alleen bijdragen aan de economische groei in de regio, maar aan een bredere set van factoren zoals de kwaliteit van onze leefomgeving en de kwaliteit van leven. Het initiatief ligt bij de regio zelf (die staat ook centraal) bij voorkeur in een triple helix samenwerking (overheid-bedrijfsleven-kennisinstellingen).

Wij hebben besloten vier Regio Deals (mede) in te dienen, dan wel te ondersteunen. Bij geen van deze deals ligt de zeggenschap alleen bij de provincie, aangezien het alle interbestuurlijke deals zijn. Deze beoogde Regio Deals zijn tot stand gekomen met inbreng van regionale samenwerkingsverbanden, bedrijfsleven, kennisinstellingen, maatschappelijk middenveld, gemeenten en aangrenzende provincies.

Regio Deal FoodValley

Het Rijk, lokale overheden en kennisinstellingen staan gezamenlijk voor de uitdaging de transitie waar de landbouw- en de voedselsector voor staat te faciliteren. Het gaat hier om de volgende doelen:

- In de veehouderij te experimenteren met nieuwe stallen en andere duurzame productietechnieken en de resultaten van onze innovaties grootschalig beschikbaar te maken voor de boerenbedrijven van de toekomst;
- Mensen te verleiden tot het eten van gezond en duurzaam voedsel door innovatieve experimenten in de ruimtelijke, sociale en zorgomgeving en gezonde voeding een belangrijke plek te geven in curatieve en preventieve gezondheidszorg;
- In de mainport FoodValley wetenschap, praktijkonderwijs, starters en bestaande bedrijven bij elkaar te brengen om innovaties toe te passen in nieuwe en bestaande producten. Het WFC is daarbij de internationale etalage voor het Nederlandse voedselbeleid van de toekomst.

Om deze ambities te realiseren stellen betrokken partners o.a. de volgende programma's/activiteiten voor:

- Proeftuinproject om op een groot aantal locaties maatregelen en innovaties integraal testen;
- Verschillende onderzoeken en projecten op het gebied van circulaire voedselvoorziening, nieuwe (alternatieve) eiwitten en een gezonde bodem;
- Voorzieningen treffen om de producerende bedrijven in verbinding met de maatschappij (stad, omgeving, etc.) te brengen mét economisch perspectief;
- Het ontwikkelen van een programma Voeding en Gezondheid, gericht op vijf specifieke doelgroepen;
- Het ontwikkelen van een goed functionerende kennis- en clusterorganisatie;
- Het realiseren van het World Food Center;
- Het versnellen van innovaties door het creëren van een innovatief klimaat;
- Het faciliteren van ontmoetingen tussen grote bedrijven en het MKB, tussen jong talent en start ups met bedrijven;
- Het toegankelijker maken van gedeelde onderzoeksfaciliteiten en pilot plants voor MKB en startende ondernemingen;
- Verbeteren van de huisvesting voor starters.

Deze opgaven zijn dusdanig complex en omvattend dat een gezamenlijke aanpak noodzakelijk is. De Regio FoodValley is vanwege haar sterke kennisinfrastructuur, ondernemerschap en veel aan initiatieven bij uitstek geschikt hierin voorop te lopen.

Voor provincie Utrecht kan dit het volgende opleveren:

- Kan leiden tot een kennis-as versterking en betere relatie tussen WUR en UU/UMCU;
- Biedt mogelijkheden om Veenendaal als kennisleverancier ICT en voeding stevig op de kaart te zetten;

- Zet gemeente Utrecht stevig op de kaart als gemeente met een stevig voedsel- en gezondheidsbeleid (naast gemeente Ede één van de voorlopers op dit gebied);
- Biedt provincie mogelijkheden zich nadrukkelijker te manifesteren op het terrein van gezondheid en een gezonde leefomgeving (effect positionering Gezond Stedelijk Leven)
- Kan leiden tot een versterking en verbreding van het bestaande economische ecosysteem

Het totale financiële volume van het programma is € 132 miljoen voor de eerste vier jaar. Daarvan is 15 miljoen bedoeld voor de onderdelen met betrekking tot de agrarische sector, € 17 miljoen voor de thematiek rondom voeding en gezondheid en € 100 miljoen voor het versterken van de mainportfunctie van de FoodValley. Van deze bijdrage vragen we € 40 miljoen van het Rijk, en hebben de indieners gezamenlijk de intentie om € 50 miljoen te investeren en is reeds € 25 miljoen gereserveerd door private partijen. Het betreft indicaties en uiteindelijk moet in verdere uitwerking van financiële arrangementen nader bekeken worden hoe de financiële invulling voor de verschillende onderdelen precies plaatsvindt. Daarbij wordt ook nadrukkelijk gekeken naar meer private investeringen waar dat mogelijk is en naar de mogelijkheden van revoluerende financiering via o.m. fondsen vanuit ontwikkelingsmaatschappijen en InvestNL.

Van de € 50 miljoen zijn wij bereid een bijdrage van € 10 miljoen te leveren. Dit bedrag kan over meerdere jaren verdeeld worden. Indien de onderhandelingen over de Regio Deal verder vorm krijgen zullen wij uw Staten een voorstel voor additionele financiële middelen voorleggen. Voor de start van de onderhandeling vraagt het Rijk een bestuurlijke intentie, geen definitief (financieel) commitment.

De Regio Deal FoodValley wordt ingediend samen met de volgende partners: provincie Gelderland, regio FoodValley, UU, WUR, LTO Noord en VNO/NCW Midden.

Regio Deal Bodemdaling Groene Hart

De inzet van de Regio Deal is om in triple helix verband zowel voor de stedelijke als de landelijke problematiek rondom bodemdaling handelingsperspectief en innovatieve oplossingen te vinden en om te investeren in de kennisfunctie. Nadrukkelijk is de opbrengst niet alleen bedoeld voor het Groene Hart, maar voor alle gebieden in Nederland die te maken hebben met bodemdaling.

Een Regio Deal maakt het mogelijk op een nieuwe manier samen te werken, met het Rijk als één van de deelnemende partners, aan de toekomst van het Groene Hart. De bijdrage vanuit de Rijksoverheid in deze Regio Deal zou kunnen liggen in het wegnemen van belemmeringen in wet- en regelgeving, het in samenhang agenderen van de opgaven rondom bodemdaling op Rijksniveau alsmede het financieel ondersteunen van de Regio Deal. Ook zou het Rijk een rol kunnen spelen in het op Europees niveau agenderen van en lobbyen voor bodemdaling als opgave.

Om de ambities uit deze Regio Deal te realiseren is een opbouw langs vier inhoudelijke speerpunten uitgewerkt (ook benoemd in het werkbezoek van de minister van LNV en de staatssecretaris van I en W op 12 februari jl. aan het Groene Hart):

- Toekomstbestendig bouwen en wonen in veengebied
- Nationale kennisontwikkeling met testsites in het Groene Hart
- Vernieuwd ondernemerschap voor agrarische bedrijven
- Bijdrage aan klimaatmaatregelen en CO2-reductie

Concrete projecten voor deze vier speerpunten:

- Projecten gericht op zowel oplossingen voor de problematiek van bestaande woningen, inclusief historische panden als innovatieve ideeën en technieken voor nieuwbouw. Dit deel van de regiodeal richt zich op de toepassing van best beschikbare practices, het stimuleren van 'life cycle costing' (levenscyclusbenadering), de combinatie van woningbouw of -vernieuwing met de opgave rondom de energietransitie en/of andere maatschappelijke opgaven.
- Het Groene Hart wil zich ontwikkelen tot hét kennisgebied over bodemdaling i.c.m. wetenschappelijk onderzoek van universiteiten. Een ander project is het onderzoeken van een bodemdalingsfonds.
- Projecten gericht op het komen tot een nieuw en duurzaam 'bodemdalingsbestendig' businessmodel voor agrariërs in veengebieden (ervaring opdoen). Daarbij moet aandacht zijn voor o.a. werkende praktijkvoorbeelden, een ondersteunende keten, passende regelgeving, nieuwe technieken en mogelijkheden om te faciliteren, bijvoorbeeld als het gaat om uitplaatsen of uitkopen.
- Het op bredere schaal experimenteren met maatregelen om bij te dragen aan de klimaatafspraken en CO2-reductie in combinatie met het vertragen van het zakken van de bodem. Hierbij kan er een verschil worden gemaakt tussen a) de best bewezen technieken van dit moment en b) de ontwikkeling van methoden die op een langere termijn effecten kunnen bereiken.

De provincie Utrecht steekt nu en de komende jaren substantieel middelen in de problematiek van Bodemdaling in het Groene Hart (middels de programma's IGP, IFL en AVP). Deze middelen kunnen dienen als cofinanciering voor (een deel van) de bij het Rijk te vragen € 13 miljoen voor deze Regio Deal. Vooralnog wordt er geen vraag bij Provinciale Staten neergelegd om extra middelen in te zetten op bodemdaling.

Dit najaar wordt het provinciaal bodem(daling)beleid nader geconcretiseerd en zal er ook op IBP-gebied en op gebied van de klimaattafels aandacht zijn voor bodemdaling. Die trajecten kunnen mogelijk wel aanleiding zijn om eventueel extra middelen bij de Staten te vragen voor het realiseren van onze (nieuwe) ambities.

Wat levert deze Regio Deal concreet op voor de provincie Utrecht?

- Het belang om het Groene Hart als onderdeel van de Randstad en belangrijk gebied binnen Nederland economisch vitaal te houden, toekomstbestendig, veilig, klimaat-robust en de belevingswaarde als het gaat om wonen, werken en recreëren te waarborgen.
- Het ontwikkelen van kennis omtrent bodemdaling. Door innovatie en experimenteren wordt er een transitie ingezet. Daarbij is niet alleen oog voor bodemdaling zelf, maar ook voor klimaatadaptatie, de energie-opgave en de circulaire economie.

Gevraagde middelen aan Rijk: € 13 miljoen (huidige middelen die provincie en andere partners al inzetten worden als cofinanciering opgevoerd).

De Regio Deal Bodemdaling Groene Hart wordt ingediend samen met de volgende partners: provincie Zuid-Holland, gemeenten Alphen aan den Rijn, Gouda en Woerden en het hoogheemraadschap van Rijnland. Deze coalitie wordt mogelijk nog uitgebreid met de hoogheemraadschappen van Schieland en de Krimpenerwaard alsmede het hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden.

Regio Deal Gezond Stedelijk Leven: Verdichten en Vergroenen

Deze deal is gericht op het versterken van groene kwaliteit rond stedelijke gebieden, als onderdeel van de Gezond Stedelijk Leven agenda. Gedurende de afgelopen maanden is intensief samengewerkt met de gemeenten Utrecht en Amersfoort, en EBU voor deze Regio Deal. De gecombineerde opgave van verdichten en vergroenen is cruciaal voor de (economische) topositie van regio Utrecht. Deze Regio Deal kan een belangrijke (eerste) stap zijn in het gezamenlijk vormgeven van een regionale agenda. Ook in Den Haag (LNV/BZK) is het beeld dat juist Utrecht zich op deze spanningsvelden zou kunnen profileren als voorbeeldgebied voor gezond stedelijk leven.

Deze Regio Deal Gezond Stedelijk Leven: Verdichten en Vergroenen richt zich nu op een aantal diverse stad-land verbindingen (Groene verbinding Overvecht–Noorderpark, Groene Zone Noordvleugel Regio Amersfoort) en de effectmeting (Monitor Gezond Stedelijk Leven) hiervan. Daarnaast beoogt het de volgende doelen:

- Het versterken van de regionale samenwerking (rondom het thema Gezond Stedelijk Leven);
- De bijdrage aan brede welvaart in de regio door de bevolkingsgroei mogelijk te maken;
- Het versterken van de gezonde leefomgeving in het stedelijk gebied en hoogwaardig groen in de regio.

Onderdeel van deze Regio Deal is een extra investering in de Noordelijke Randweg Utrecht (NRU). Er is een sterke relatie tussen de NRU en genomineerd Werelderfgoed Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW). Bij de opwaardering van de NRU is uiterste zorgvuldigheid gevraagd om deze waarden niet te beschadigen en tegelijkertijd biedt het kansen om de Waterlinie juist te versterken. Mede naar aanleiding van de motie voor de NRU "Mosterd bij de maaltijd" (PS 6 november 2017) wordt gezocht naar extra middelen bij de Rijksoverheid en wordt gewerkt aan maatregelen voor het verbeteren van de leefbaarheid, inclusief verdiepte liggingen. Een Statenvoorstel over de uitvoering van deze motie en daarmee de besteding van de € 9 miljoen die door u is toegezegd, wordt dit jaar voorgelegd aan uw Staten. De nu voorliggende Regio Deal kiest voor het verdiepen van het Henri Dunantplein, het verkeersplein waarbij de meeste inwoners profiteren van de maatregelen en wat financieel het meest realistische scenario lijkt. Definitieve keuze voor deze Regio Deal volgt na besluitvorming van uw Staten, op basis van een statenvoorstel opgesteld samen met betrokken partijen. Een goede inpassing is met oog op toekomstig werelderfgoed NHW bij alle pleinen essentieel. Mocht definitief gekozen worden voor verdiepte ligging van het Henri Dunantplein, dan is onderdeel van het voorstel om goede maatregelen te treffen voor inpassing van het Gandhiplein.

Voor provincie Utrecht kan deze Regio Deal het volgende opleveren:

- De gecombineerde opgave van verdichten en vergroenen is cruciaal voor de (economische) topositie van regio Utrecht;
- Een belangrijke stap in het gezamenlijk vormgeven van een regionale agenda;
- Biedt provincie mogelijkheden zich nadrukkelijker te manifesteren op het terrein van gezondheid en een gezonde leefomgeving (effect positionering Gezond Stedelijk Leven);
- Kan leiden tot een versterking en verbreding van het bestaande economische ecosysteem.

Gevraagde middelen aan Rijk: € 33,3 miljoen (huidige middelen die provincie en andere partners al inzetten worden als cofinanciering opgevoerd)

Deze Regio Deal wordt ingediend met de volgende partners: gemeenten Amersfoort en Utrecht, Universiteit Utrecht en de EBU. Daarnaast wordt partnerschap voorzien van een groot aantal regionale partners en netwerken waaronder de Regio Amersfoort (9 gemeenten) en de U10 (12 gemeenten). Deze coalitie wordt na

indiening mogelijk nog uitgebreid met het hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden, terrein beherende organisaties (Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer) en marktpartijen.

Regio Deal Media Valley

In samenspraak met regio Gooi- en Vechtstreek, Gemeente Hilversum en Provincie Noord-Holland is de concrete vraag gekomen of Provincie Utrecht de Regio Deal Media Valley willen ondersteunen. Deze deal beoogt:

- Het medialandschap in omgeving Hilversum een forse impuls geven [economie, werkgelegenheid];
- Het media/creatieve aanbod een forse innovatieslag te laten maken [innovatie];
- Het ontwikkelen van vernieuwende aanpak om bij te dragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken (inzet van media, creatieve industrie, ICT). [effecten voor burgers, overheden, bedrijven].

Hierbij worden o.a. de volgende programma's voorgesteld:

- Het opzetten van een gedeelde sectorbrede aanpak, via een triple-helix organisatie (industrieagenda, strategie, (jaar)programma's);
- Het opschalen/versterken van onderwijs- en opleidingsprogramma's gericht op talentontwikkeling en Leven Lang Ontwikkelen (digitale marktplaats, talentwerving, innovatieve onderwijsvormen, toepassen van data science, doorontwikkelen NL Profiel)
- Het huidige Media Park omvormen tot volwaardige en toekomstbestendige Media Campus (bereikbaarheid, opzetten field labs, aantrekkelijk vestigings- en woonklimaat, ontwikkelen nieuwe verdienmodellen)
- Media Campus meer onder de aandacht brengen bij potentiële binnenlandse en buitenlandse bedrijven en investeerders (bijv. industrieagenda, Dutch Media Week uitbreiden).

Voor provincie Utrecht kan deze Regio Deal het volgende opleveren:

- Provincie Utrecht heeft baat bij sterke economie aanpalende regio's;
- Economische verbindingen met Hilversum/Gooi en Vechtstreek zijn sterk en nemen in belang toe (o.a. Economisch beeld Utrecht+, MIRT verkenning Oost Amsterdam, corridorstudie Almere-Utrecht, verbinding met EBU, bestuurlijk overleg regionaal economische samenwerking);
- Hetzelfde geldt voor bereikbaarheid en wonen;
- Belangrijke Utrechtse organisaties, zoals EBU, HKU, UU en HU hebben bijdragen of commitment toegezegd;
- Deel van programma's in lijn met provinciale programma's, zoals aansluiting onderwijs- arbeidsmarkt, internationale acquisitie (InvestUtrecht) en handel, etc..

Momenteel wordt er geen financiële bijdrage vanuit provincie Utrecht in het vooruitzicht gesteld voor deze deal. De provincie Utrecht is geen mede-initiatiefnemer van deze Regio Deal, maar steunt de inzet wel met het oog op de versterking van de regionale samenwerking. De Regio Deal Media Valley wordt ondersteund samen met de volgende partners: regio Gooi- en Vechtstreek, provincie Noord-Holland, gemeente Hilversum en EBU.

Bijlagen 3-7 bevatten de 2-pagers van de vier potentiële Regio Deals.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

We staan voor een aantal grote opgaven die geen enkele overheid alleen kan aanpakken. Deze opgaven vragen om een gezamenlijke bestuurlijke aanpak die past bij deze tijd. Dat levert ook de beste resultaten op voor inwoners, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. Op deze manier kunnen de verschillende overheden de grote maatschappelijke opgaven sneller en effectiever aanpakken door een gezamenlijke en gerichte inzet.

De geformuleerde Regio Deals kunnen worden gezien als een openingsbod waar vervolgens met het Rijk over onderhandeld wordt. Deze Regio Deals bieden de kans om, met hulp van het Rijk, diverse grote maatschappelijke opgaven in onze regio aan te pakken. Gedurende de onderhandelingen met het Rijk kan de inhoud van de Regio Deal wijzigen. Indien het Rijk meegaat met de Regio Deals worden uw Staten betrokken bij de latere fase van uitwerking. Uw Staten kunnen dan een oordeel geven of de Regio Deals een substantiële bijdrage leveren aan de maatschappelijke opgaven van onze regio. Bij deze nadere uitwerking is gekozen voor de regionale opgaven die het beste passen bij de met uw Staten afgesproken kaders of agenda's, en waarvoor we gezamenlijk willen gaan.

Wettelijke grondslag

Artikel 158 Provinciewet

Financiële consequenties

Voor elke Regio Deal hebben betrokken partners één of meerdere ambities geformuleerd om een bestaande maatschappelijke opgave of urgent vraagstuk in de regio aan te pakken. De partners geven daarbij een indicatie van de benodigde middelen om de betreffende ambitie(s) te realiseren. In de meeste gevallen zal de financiering van de benodigde middelen uit verschillende bronnen komen: deels provinciale middelen, deels Rijksmiddelen (waaronder de Regio Envelop) en deels middelen van kennisinstellingen en bedrijfsleven. Uitgangspunt hierbij is dat het realiseren van een ambitie serieus kan worden aangepakt als de financiering daarvan vanuit een triple-helix constructie is opgezet. De provincie Utrecht hanteert dit principe onder andere bij financiering van projecten via de Economic Board Utrecht.

Nadat het Rijk Regio Deals heeft geselecteerd voor de komende tranche, zullen gesprekken plaatsvinden over de ambities, de benodigde middelen en de financiering daarvan (het Rijk spreekt over financiële arrangementen). In zo'n arrangement is het van belang dat niet alleen overheden bijdragen, maar ook kennisinstellingen en bedrijfsleven. Het Rijk vraagt momenteel nog geen concrete toezeggingen, maar heeft wel aangegeven dat een regio kan aantonen bereid te zijn om mee te financieren aan het realiseren van de geformuleerde ambitie(s). Vanuit dit perspectief is het van belang dat de provincie Utrecht per Regio Deal kan aangeven tot hoever haar bereidheid gaat, gebaseerd op de eerste indicatieve inschatting van de benodigde middelen. Daarbij kan in principe een verdeelsleutel worden gehanteerd, bijvoorbeeld 1/3 Rijksmiddelen, 1/3 provinciale middelen en 1/3 middelen vanuit regio (kennisinstellingen, bedrijven, maatschappelijke organisaties). Per programma of project kan deze verdeelsleutel nog aangepast worden. Bijvoorbeeld als er een duidelijk belang is voor het bedrijfsleven, dan mag verwacht worden dat deze een groter deel van de benodigde middelen inbrengt. In het geval dat het een nadrukkelijk publiek vraagstuk betreft (bijvoorbeeld het monitoren van gezondheid van burgers) dan zal de bijdrage van overheden groter zijn. Richting het Rijk wordt duidelijk aangegeven dat deelname aan de Regio Deals afhankelijk is van instemming van Provinciale Staten.

Voor wat betreft deze Regio Deals geldt bij twee deals dat voor de co-financiering wordt geput uit middelen die uit bestaande programma's komen. Bij de Regio Deal FoodValley gaat het in principe om nieuwe middelen. Daarbij wordt voor de provincie Utrecht uitgegaan van (maximaal) € 10 miljoen. Kijkend naar de inhoud van de deal is er niet veel overlap met bestaande programma's. Conform hetgeen in de Kadernota is aangekondigd, zullen wij mogelijke aanvullende financiering (hetgeen hier dan aan de orde is) aan uw Staten voorleggen. Dat voorbehoud is ook expliciet gemaakt. Dit zal gebeuren zodra er meer zicht is op honorering en een verdere concretisering van de deal.

Rond het onderdeel uit de Regio Deal Gezond Stedelijk Leven dat raakt aan de NRU geldt dat we dit najaar de keuze tussen verschillende scenario's rond financiële middelen in relatie tot de inpassing van de verkeerspleinen aan u zullen voorleggen. Dit is conform de uitvoering van uw motie over de € 9 mln. voor inpassing van de NRU.

Kortom:

- Er zijn ambities geformuleerd;
- Daarbij is een indicatie gegeven van de benodigde middelen;
- Deze middelen zullen deels opgebracht moeten worden door provincie en Rijk, maar ook door andere partners in triple-helix;
- Op dit moment is er géén sprake van concrete bijdragen;
- Voor zover er nieuwe middelen worden gevraagd (of een alternatieve inzet van bestaande middelen wordt overwogen) zal uw Staten hierover een voorstel ontvangen;
- Elke regionale overheidspartner geeft aan welke middelen zij bereid is te investeren (onder voorwaarden van cofinanciering).

Vervolgprocedure/voortgang

In september en oktober vinden gesprekken plaats met de regionale partners en vertegenwoordigers van de betrokken ministeries. Op basis hiervan bepalen de ministers LNV/BZK samen met de relevante vakdepartementen welke voorstellen worden uitgewerkt tot Regio Deals (incl. indicatieve bijdrage Rijk en regionale cofinanciering). Op het moment dat hierover meer duidelijkheid is worden uw Staten verder geïnformeerd.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie/Provinciale Staten

U wordt verzocht kennis te nemen van de stand van zaken alsmede onze inzet voor de Regio Deals t.b.v. de Regio Envelop.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,
De secretaris,

Bijlagen:

1. Aanpak Regio Deals, brief minister d.d. 08-06-2018
2. Publicatie Staatscourant 'Uitnodiging aanmelding voorstellen voor Regio Deals', d.d. 08-06-2018
3. Regio Deal FoodValley
4. Handout Regio Deal FoodValley (extra bijlage)
5. Regio Deal Bodemdaling Groene Hart
6. Regio Deal Gezond Stedelijk Leven: Verdichten en Vergroenen
7. Regio Deal Media Valley